

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Anders Gunnarsson

Mottagare
Klimat- och näringslivsdepartementet
(remissadress)

Remittering av Europeiska kommissionens förslag till förordning om ett ramverk för åtgärder för att stärka EU:s halvledarekosystem och om upphävande av förordningen (EU) 2023/1781, (Chips Act 2.0) COM(2026) 504 final

Sammanfattning

Sveriges kommuner och regioner (SKR) välkomnar en uppdaterad Chips Act. Europa behöver gemensamt kraftsamla för teknikledarskap, industriell utveckling och minskat beroende av stater som kan ha avsikter att utnyttja detta beroende.

SKR avstyrker att en myndighet ska fungera som den enda kontaktpunkten i en tillståndprocess som ska leda till ett övergripande beslut.

SKR avstyrker att tidsgränser för tillståndprocesserna ska regleras på EU-nivå.

Svenska regioner som idag har forskning och industri inom halvledare behöver resurser att fortsätta utveckla sina innovationsmiljöer.

Kommuner och regioner har en nyckelroll för industrins kompetensförsörjning.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

SKR avser inte värdera alla de olika sakförslag i kommissionens Chips Act 2.0, utan ger allmänna synpunkter och fördjupar remissvaret på förslagen om tillståndsförfaranden som direkt påverkar kommunorganisationerna.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) välkomnar Europeiska kommissionens ambition att stärka EU:s konkurrenskraft, innovationsförmåga och försörjningssäkerhet inom halvledarsektorn. Tillgången till avancerad halvledarteknik är av stor betydelse för den gröna

och digitala omställningen samt för europeisk industriell konkurrenskraft. Europas säkerhet och försvarsförmåga kan påverkas negativt av beroenden till länder utanför Europa. SKR ser positivt på att Chips Act 2.0 också fokuserar på efterfrågesidan.

Möjligheterna finns redan att göra gemensamma gränsöverskridande upphandlingar och innovationsupphandlingar i befintligt upphandlingsregelverk och kan användas för Europeisk efterfrågan av produkter med halvledare som uppfyller gemensamma krav.

SKR anser att genomförandet av förordningen bör utformas så att regionala och lokala aktörers roll i innovationssystem, kompetensförsörjning och näringslivsutveckling tas tillvara och utvecklas. De starka innovations- och forskningsmiljöer inom halvledare som finns idag understöds av regionalt utvecklingsansvariga och kommuner på de platser där det bedrivs forskning och industri på hög internationell nivå. Det finns även etablerad samverkan mellan regioner i Sverige. Därför viktigt att förslagen om Semiconductor Regions of Excellence innefattar dessa samverkande regioner och inte endast regioner som haren befintlig storskalig industriell tillverkning. Även forskning och utveckling samt starka efterfrågekluster behöver kunna erkännas.

I Sverige saknas idag större anläggningar för halvledartillverkning. Utifrån såväl säkerhetspolitik som trygga värdekedjor kan industripolitiska kompletterande insatser i EU-länder för att etablera produktionsanläggningar gynna svenska intressen, såväl civila som militära.

Kommuner och regioner tar ansvar för att exempelvis utbildningssystemen möter kompetensförsörjningsbehov i näringslivet som kan uppstå och att forskare och nyckelpersoner från andra länder kan etablera sig i Sverige. Det är angeläget att regionernas kompetensförsörjningsuppdrag får fortsätta utvecklas och att skolhuvudmän har villkor som möjliggör efterfrågad utbildning från halvledarindustrin, på de platser det är relevant.

Avsnitt 2 Tillståndsprocesser

SKR instämmer i behovet att stärka europeisk industri och välkomnar effektivare nationella tillståndsprocesser för omställning och konkurrenskraft men anser att detaljreglering bör undvikas på EU-nivå och särskilt i förordningsform, för att kunna optimera processerna i förhållande till det nationella administrativa systemet och ansvariga myndigheter.

SKR kan se fördelar med en nationell myndighet som ansvar att underlätta och koordinera tillståndsprocessen samt ge råd till verksamhetsutövarna. SKR betonar dock att kontaktpunkten bör ha en samordnande och

vägledande funktion i förhållande till berörda kommuner och andra myndigheter, och inte ta över deras ansvar och beslutskompetens.

SKR avstyrker att en myndighet ska fungera som den enda kontaktpunkten i en tillståndsprocess som sedan ska leda till ett övergripande beslut. Ett sådant ansvar skulle kunna leda till dubbelarbete som förlänger tillståndsprocesserna. Det är inte möjligt att inkludera alla relevanta tillstånd från olika myndigheter i ett enda beslut.

SKR anser att det även fortsatt ska vara medlemsstaternas kompetens att fördela uppgifter mellan olika myndigheter gällande tillståndsprövning och fysisk planering. Exempelvis hanteras frågor som rör bygglovsprövningen bäst på kommunal nivå där kunskapen finns och inte genom en statlig myndighet som agerar mellanhand.

SKR avstyrker förslaget att tidsgränser för tillståndsprocesserna ska regleras på EU-nivå. Det är nödvändigt att beakta att olika förutsättningar gäller för olika projekt och att tillräckligt utrymme ges för demokratiska samråd och lokala perspektiv. Korta tidsgränser i inledningen av en process riskerar att bli kontraproduktiva om alla relevanta frågor inte tas med från början. Fler tillståndsansökningar kan då komma att avslås. Processerna gynnas av en tidig dialog och tillräckligt utrymme för sådan.

Sveriges kommuner och regioners beredning av ärendet

Remissvaret har tagits fram av Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad samt beretts av Avdelningen för juridik. Kontakter har tagits med Region Skåne, Region Stockholm och Region Halland för att få en bild av hur dessa regioner med halvledarkluster och starka forskningsmiljöer ser på förslagen i Chips Act 2.0.

Sveriges Kommuner och Regioner

Palle Lundberg
Verkställande direktör

Ola Odebäck
Tf avdelningschef